Rada
Evropské unie

Brusel 8. prosince 2017
(OR. en)

14083/17

SAN 403
DENLEG 96
AUDIO 123
FISC 255

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	8. prosince 2017
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	14082/17
Předmět:	Přeshraničních aspekty politiky týkající se alkoholu – řešení problematiky nadměrné konzumace alkoholu – závěry Rady (8. prosince 2017)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o přeshraničních aspektech politiky týkající se alkoholu – řešení problematiky nadměrné konzumace alkoholu, které přijala Rada na svém 3 583. zasedání konaném ve dnech 7. a 8. prosince 2017.

PŘÍLOHA

Závěry Rady
o přeshraničních aspektech politiky týkající se alkoholu – řešení problematiky nadměrné konzumace alkoholu

RADA EVROPSKÉ UNIE

1. PŘIPOMÍNÁ článek 168 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), v němž se stanoví, že by měl být při vymezení a provádění všech politik a činností Unie zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví, a rovněž se v něm stanoví, že činnost Unie by měla doplňovat politiku členských států a uznávat odpovědnost členských států za stanovení jejich zdravotní politiky a za organizaci zdravotnictví a poskytování zdravotní péče.

2. PŘIPOMÍNÁ zásady vnitřního trhu stanovené ve Smlouvě o Evropské unii a SFEU.

3. PŘIPOMÍNÁ různé iniciativy přijaté Radou v souvislosti se škodami spojenými s alkoholem způsobenými jeho nadměrnou konzumací, a zejména nejnovější závěry Rady o strategii EU pro snižování škod spojených s požíváním alkoholu, přijaté dne 7. prosince 2015[1].[2]

---

[1] Úř. věst. C 418, 16.12.2015, s. 6

[2] Viz rovněž: Doporučení Rady týkající se konzumace alkoholu mladými lidmi, zejména dětmi a dospívající mládeží (Úř. věst. L 161, 16.6.2001, s. 38); Závěry Rady o strategii Společenství pro snižování škod spojených s požíváním alkoholu (Úř. věst. C 175, 20.6.2001, s. 1); Závěry Rady o alkoholu a mladých lidech (dokument 9507/04); Závěry Rady o strategii EU pro snižování škod spojených s požíváním alkoholu (dokument 16165/06); Závěry Rady o zmírnění dopadů rakoviny (dokument 10414/08); Závěry Rady o alkoholu a zdraví (Úř. věst. C 302, 12.12.2009, s. 15); Závěry Rady o odstraňování rozdílů v oblasti zdraví v rámci EU prostřednictvím koordinovaných opatření na podporu zdravých životních návyků (Úř. věst. C 359, 9.12.2011, s. 5).

4. PŘIPOMÍNÁ usnesení Evropského parlamentu ze dne 29. dubna 2015 o strategii týkající se alkoholu[3], v němž Evropský parlament vyzývá Komisi, aby vypracovala novou strategii týkající se alkoholu (2016–2022), a v němž „zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby byl na etiketách co nejdříve jasně uveden alespoň obsah kalorií v alkoholických nápojích“ a „vyzývá Komisi, aby vyhodnotila a v případě potřeby reformovala úlohu a fungování Evropského fóra pro otázky alkoholu a zdraví“[4] a posílila interakci s Výborem pro vnitrostátní politiku a opatření týkající se alkoholu (CNAPA)[5] na úrovni EU.

5. PŘIPOMÍNÁ sdělení Komise nazvané Strategie EU na podporu členských států při zmírňování škodlivých účinků alkoholu (2007–2012)[6], zejména pokud jde přeshraniční aspekty, jakými jsou například požadavky na označování nebo reklama, jimž by prospěla přidaná hodnota opatření na úrovni EU, a VÍTÁ závazky Komise tato opatření dále prosazovat a podporovat, zejména v rámci Výboru pro vnitrostátní politiku a opatření týkající se alkoholu (CNAPA) a Evropského fóra pro otázky alkoholu a zdraví (EAHF).

6. PŘIPOMÍNÁ zprávu, kterou předložila Komise Evropskému parlamentu a Radě dne 13. března 2017, o povinném uvádění seznamu složek a výživových údajů na etiketách alkoholických nápojů[7].

7. PŘIPOMÍNÁ stanovisko Výboru regionů ze dne 9. února 2017 nazvané Potřeba vypracovat strategii EU týkající se alkoholu a cesta k jejímu přijetí [8], v němž Výbor regionů požaduje, aby byla vypracována nová strategie EU týkající se alkoholu, podporuje požadavek Rady a Evropského parlamentu na silné politické vedení v této otázce a zdůrazňuje konkrétní oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření, jako například snížení vystavení dětí a mladých lidí marketingu a reklamě na alkohol, zlepšení označování alkoholu na úrovni EU a zvýšení bezpečnosti silničního provozu.

---

3 Úř. věst. C 346, 21.9.2016, s. 32

4 Evropské fórum pro otázky alkoholu a zdraví: https://ec.europa.eu/health/alcohol/forum/forum_details_en#fragment0.

5 https://ec.europa.eu/health/alcohol/committee_en.

6 Dokument 14851/06

7 Dokument 7303/17

8 Úř. věst. C 207, 30.6.2017, s. 61.

8. PŘIPOMÍNÁ Evropskou chartu o životním prostředí a zdraví[9], která v rámci zásad veřejné politiky uznává, že zdraví jednotlivců a komunit by mělo mít rozhodně přednost před hospodářskými a obchodními hledisky.

9. PŘIPOMÍNÁ globální strategii pro omezování nadměrné konzumace alkoholu[10], kterou dne 21. května 2010 potvrdilo Světové zdravotnické shromáždění Světové zdravotnické organizace (WHO), jakož i evropský akční plán WHO pro omezení nadměrné konzumace alkoholu na období let 2012–2020[11], který dne 15. září 2011 potvrdilo všech 53 členských států evropského regionu WHO. V obou dokumentech se zdůrazňuje, že je nutné přijmout komplexní přístup a vhodným způsobem zapojit odvětví, jako je rozvoj, doprava, spravedlnost, sociální zabezpečení, fiskální politika, obchod, zemědělství, spotřebitelská politika, vzdělávání a zaměstnanost, jakož i občanskou společnost a hospodářské subjekty[12].

10. PŘIPOMÍNÁ globální akční plán pro prevenci a kontrolu nepřenosných nemocí na období let 2013–2020[13], který v květnu roku 2013 potvrdilo Světové zdravotnické shromáždění a v němž je stanoven cíl dosažení relativního omezení nadměrné konzumace alkoholu nejméně o 10 % do roku 2025.

11. PŘIPOMÍNÁ cíle udržitelného rozvoje, které přijalo v září roku 2015 Valné shromáždění Organizace spojených národů a mezi jejichž dílčími cíli je posílení prevence a léčby závislosti na návykových látkách, včetně nadměrné konzumace alkoholu[14].

---

9 Evropská charta o životním prostředí a zdraví byla přijata ve dnech 7. a 8. prosince 1989 ministry životního prostředí a zdravotnictví členských států evropského regionu WHO a Komisí jednající jménem Evropského společenství, jako vodítko pro budoucí opatření Společenství v oblastech spadajících do pravomoci Společenství.

10 Usnesení WHA 63.13, s. 27

11 Usnesení EUR/RC61/R4

12 Viz bod 6 písm. b) globální strategie, str. 6 http://www.who.int/substance_abuse/activities/gsrhua/en/

13 http://www.who.int/nmh/events/ncd_action_plan/en/.

14 Viz dílčí cíle třetího cíle na http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/

12. VÍTÁ pokrok, jehož členské státy dosáhly díky provádění opatření stanovených v jejich rozsáhlých národních strategiích a akčních plánech zaměřených na omezení nadměrné konzumace alkoholu.

13. SE ZNEPOKOJENÍM KONSTATUJE, že Evropa je v celosvětovém měřítku stále regionem s nejvyšší spotřebou alkoholu. Průměrná úroveň spotřeby je téměř dvakrát vyšší než světový průměr[15]. Škody způsobené alkoholem jsou tedy rovněž největší na světě, ať již v podobě četných zdravotních potíží, o nichž je známo, že k nim alkohol přispívá[16], anebo v důsledku škod způsobených mimo jiné společnosti v důsledku trestné činnosti, násilí, změny pracovní schopnosti nebo újmy způsobené dětem a rodinám[17].

14. KONSTATUJE, že omezení nadměrné konzumace alkoholu přispívá k udržitelnému rozvoji evropského hospodářství i k dobrým životním podmínkám obyvatel. Omezení nadměrné konzumace alkoholu přináší hospodářský a finanční prospěch všem členským státům a jejich občanům, například tím, že přispívá k udržitelnosti systémů sociálního zabezpečení v souladu se strategií Evropa 2020[18].

15. ZDŮRAZŇUJE, že nadměrná konzumace alkoholu rovněž významnou měrou přispívá k nerovnostem v oblasti zdraví v jednotlivých členských státech i mezi nimi[19].

---

15 Alcohol in the European Union – Consumption, harm and policy approaches (Alkohol v Evropské unii – spotřeba, škody a politické přístupy), regionální úřad Světové zdravotnické organizace pro Evropu a Evropskou unii, 2012

16 Jak připomněla WHO v dokumentu nazvaném Politika v praxi – nástroj pro měření uplatňování politiky týkající se alkoholu (Policy in action – A tool for measuring alcohol policy implementation) (2017), Evropa má v celosvětovém měřítku nejvyšší spotřebu alkoholu a zátěž způsobenou chorobami, které lze připsat na vrub alkoholu.

17 Viz Alcohol in the European Union – Consumption, harm and policy approaches (Alkohol v Evropské unii – spotřeba, škody a politické přístupy), regionální úřad Světové zdravotnické organizace pro Evropu a Evropskou unii, 2012

18 https://ec.europa.eu/info/strategy/european-semester/framework/europe-2020-strategy_en.

19 Rada již v roce 2009 zdůraznila, že „nerovnosti v oblasti zdraví vyplývající ze sociálních determinantů výrazně souvisejí vedle jiných faktorů s konzumací alkoholu, a to jako příčina i jako důsledek; škodlivé požívání alkoholu jako takové je dobře známým rizikovým či kauzálním faktorem u některých přenosných i nepřenosných nemocí a má dopad na zdraví pracovní síly“ (viz závěry Rady o alkoholu a zdraví uvedené v poznámce pod čarou 2).

16. ZDŮRAZŇUJE, že omezení škod souvisejících s alkoholem vyžaduje opatření v celé řadě oblastí politiky a zahrnuje řadu odvětví společnosti na místní, regionální, celostátní, evropské a mezinárodní úrovni, aby z toho mohly mít všechny členské státy a jejich občané prospěch na lidské, sociální, hospodářské i finanční úrovni.

17. KONSTATUJE, že podle vědeckého stanoviska vědecké skupiny Evropského fóra pro otázky alkoholu a zdraví[20] a nedávných studií[21] má marketing alkoholických nápojů dopad na chování spotřebitelů, zejména dětí a mladých lidí, kteří jsou více vystaveni reklamám prostřednictvím nových on-line komunikačních prostředků a je u nich větší pravděpodobnost, že budou pozitivně vnímat značky sponzorující sportovní činnosti.

18. BERE NA VĚDOMÍ, že Komise ve své zprávě o povinném uvádění seznamu složek a výživových údajů na etiketách alkoholických nápojů[22] dospěla k názoru, že není důvod, proč by u alkoholických nápojů měly tyto informace chybět, a vyzvala výrobní odvětví, aby do jednoho roku předložilo samoregulační návrh pro celé odvětví alkoholických nápojů.

19. KONSTATUJE, že ačkoli nařízení (EU) č. 1169/2011 alkoholické nápoje z povinného uvádění informací o složkách a výživových hodnotách vyjímá, několik členských států si ponechalo nebo přijalo vnitrostátní opatření, jimiž se ukládají požadavky na označování nebo zdravotní varování, a někteří výrobci alkoholu tyto informace poskytují spotřebitelům dobrovolně.

---

[20] http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/alcohol/Forum/docs/science_o01_en.pdf.

[21] Všechny tyto skutečnosti viz výsledky studie, kterou provedla v září 2012 na žádost Evropské komise společnost RAND Europe, https://ec.europa.eu/health//sites/health/files/alcohol/docs/alcohol_rand_youth_exposure_marketing_en.pdf.
Nejnovější studie, viz Jernigan, D., Noel, J., Landon, J., Thornton, N. a Lobstein, T. (2017) Alcohol marketing and youth alcohol consumption: a systematic review of longitudinal studies published since 2008 (Marketing alkoholu a konzumace alkoholu mladými lidmi: systematický přehled dlouhodobých studií uveřejňovaných od roku 2008. Časopis Addiction, 112: 7-20. doi: 10.1111/add.13591.

[22] Zpráva je uvedena v odstavci 5

20. SE ZNEPOKOJENÍM KONSTATUJE, že ačkoli cena alkoholu je jedním z nejdůležitějších faktorů ovlivňujících celkovou spotřebu alkoholu a jedním z nejvlivnějších nástrojů, které země mohou využít k prevenci nadměrné konzumace alkoholu[23], cíle některých členských států v oblasti zdraví mohou být ohroženy příliš velkým množstvím alkoholu přepravovaného, údajně pro osobní spotřebu, z jedné země do druhé.

21. SE ZNEPOKOJENÍM KONSTATUJE, že na spotřebu alkoholu má vliv fyzická dostupnost alkoholu a snadný přístup k němu a že v této souvislosti představuje pro členské státy při řešení tohoto problému novou výzvu vývoj v oblasti on-line prodeje, zejména pokud jde o dostupnost alkoholických nápojů pro nezletilé.

22. SE ZNEPOKOJENÍM KONSTATUJE, že účinnost předpisů a plánů členských států zaměřených na zavedení opatření na ochranu veřejného zdraví a předcházení nadměrné konzumaci alkoholu může oslabit přeshraniční reklama, včetně reklamy na internetu, a přeshraniční prodej, včetně prodeje on-line. Mnohostrannou spoluprací zahrnující různé oblasti politiky se proto maximalizují přínosy vnitrostátních opatření týkajících se zdravotních problémů souvisejících s alkoholem

23. KONSTATUJE, že srovnatelné údaje o spotřebě alkoholu a škodách získávané na základě společné metodiky jsou cenným přínosem pro rozvoj opatření politiky týkajících se alkoholu v rámci EU, jakož i pro hodnocení dopadu těchto opatření, a v této souvislosti VÍTÁ již vykonanou práci v rámci společné akce pro snižování škod souvisejících s alkoholem[24].

---

23 Viz globální strategie pro omezování nadměrné konzumace alkoholu, WHO, 2010

24 In http://www.rarha.eu/Pages/default.aspx, viz zejména zprávu o Srovnávacím monitorování epidemiologie konzumace alkoholu v celé EU.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY

24. nadále posilovaly provádění globálního akčního plánu pro prevenci a kontrolu nepřenosných nemocí na období let 2013–2020 za účelem dosažení cíle, jímž je 10% relativní omezení nadměrné konzumace alkoholu do roku 2025.

25. nadále začleňovaly cíl snižovat škody související s alkoholem do všech příslušných vnitrostátních politik, jako jsou politiky, které by mohly mít dopad na ceny alkoholických nápojů, jakož i politiky, jejichž cílem je upravit marketing a způsoby prodeje alkoholu, jak je doporučeno v závěrech Rady o otázkách zdraví ve všech politikách[25].

26. přezkoumaly možnost přijetí opatření zaměřených na snížení nadměrné konzumace alkoholu na vnitrostátní úrovni a v rámci dvoustranné a mnohostranné spolupráce, a to při respektování bezproblémového fungování vnitřního trhu, jako jsou například opatření, jejichž cílem je ochrana dětí a mladých lidí před vystavením přeshraniční reklamě v rámci jednotného trhu, zvýšení účinnosti informací poskytovaných prostřednictvím označování alkoholických nápojů a předcházení nezákonným činnostem, které souvisí s přeshraniční přepravou alkoholu.

27. pozorně sledovaly dodržování vnitrostátních opatření a opatření na úrovni EU zaměřených na předcházení nadměrné konzumaci alkoholu, jako je minimální věk pro nákup alkoholu a podmínky platné pro přeshraniční přepravu alkoholických nápojů.

28. přezkoumaly možné způsoby, mimo jiné prostřednictvím dvoustranných a mnohostranných ujednání, jak zamezit tomu, aby přeshraniční otázky měly negativní dopad na účinnost vnitrostátních opatření zaměřených na řešení problematiky nadměrné konzumace alkoholu.

---

25 Závěry Rady přijaté dne 30. listopadu 2006 (16167/06)

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY

29. pokračovaly ve shromažďování a sdílení informací na úrovni EU o vnitrostátních opatřeních přijatých v rámci politiky týkající se alkoholu, jakož i o prosazování vnitrostátních opatření v souvislosti s konzumací alkoholu.

30. dále rozvíjely spolupráci a sdílení osvědčených postupů s cílem snížit nadměrnou konzumaci alkoholu v rámci EU všude tam, kde je to možné, zejména prostřednictvím lepšího dohledu nad činnostmi, jež mohou oslabit účinnost vnitrostátních politik týkajících se alkoholu v jiných členských státech, jako jsou například přeshraniční zasílání reklamních sdělení a přeshraniční nákupy alkoholických nápojů.

31. podporovaly vypracování studií a vědecký výzkum se zaměřením na stanovení nejúčinnějších opatření a iniciativ pro boj proti nadměrné konzumaci alkoholu a sdílely výsledky těchto činností s cílem mimo jiné optimalizovat dopady poskytovaných informací o alkoholických nápojích, například prostřednictvím označování.

32. v návaznosti na činnost WHO vypracovaly v rámci společné akce EU týkající se nadměrné konzumace alkoholu a ve spolupráci s příslušnými agenturami EU a dalšími subjekty[26] společnou metodiku pro shromažďování a analýzu příslušných údajů za účelem sledování a hodnocení dopadu vnitrostátních meziodvětvových opatření a meziodvětvových opatření na úrovni EU zaměřených na snižování nadměrné konzumace alkoholu, včetně statistických údajů o přeshraničních nákupech a údajů pro hodnocení objemu, obsahu a dopadu marketingu alkoholu v nových médiích, zejména jeho dopadu na děti a mladé lidi.

---

[26] Například Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC), Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA), Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA), Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA)

VYZÝVÁ KOMISI, ABY

33. přijala strategii zaměřenou na snižování škod spojených s požíváním alkoholu, jak je uvedeno v bodu 21 závěrů Rady o strategii EU pro snižování škod spojených s požíváním alkoholu[27], která by měla zohlednit vědecké, technologické, ekonomické a sociální aspekty nadměrné konzumace alkoholu a vývoj v různých oblastech politiky s dopadem na škody související s alkoholem, k němuž došlo od roku 2012.

34. nadále začleňovala do všech příslušných politik EU cíle usilující o snižování škod souvisejících s alkoholem v souladu s doporučeními uvedenými v závěrech Rady o zdraví ve všech politikách.

35. při plném respektování zásad subsidiarity a proporcionality, jakož i místních a regionálních společenských a kulturních tradic pokračovala v podpoře politik členských států zaměřených na prevenci s cílem snížit konzumaci alkoholu, zabránit zneužívání alkoholu a řešit škody, které způsobuje.

36. přezkoumala všechny možnosti, jak pokračovat ve financování iniciativ všech zúčastněných stran v rámci třetího akčního programu v oblasti veřejného zdraví[28], zejména v rámci Výboru pro vnitrostátní politiku a opatření týkající se alkoholu (CNAPA). Zahájila a prováděla novou společnou akci týkající se nadměrné konzumace alkoholu v návaznosti na činnost zahájenou v rámci společné akce pro snižování škod souvisejících s alkoholem (JARARHA), která byla ukončena v roce 2016, a to v souladu s programem v oblasti zdraví.

37. nadále monitorovala vývoj nových médií a posuzovala přiměřenost stávajících opatření zaměřených na snížení vystavení, zejména dětí a mládeže, reklamě na alkohol přenášené prostřednictvím digitálních sdělovacích prostředků, včetně sociálních médií.

---

27 Uvedeno v bodu 2

28 Viz nařízení (EU) č. 282/2014

38. zohlednila v rámci posouzení samoregulačních návrhů na poskytování informací týkajících se složek a výživových údajů alkoholických nápojů, které mají být předloženy výrobním odvětvím do března 2018[29], potřeby spotřebitelů, pokud jde o informace, aby mohli činit informovaná rozhodnutí, možné přínosy navrhovaných opatření za účelem prevence nadměrné konzumace alkoholu a závislostního chování, potřebu zajistit bezproblémové fungování jednotného trhu a pozitivní nebo negativní dopad navrhovaných opatření na všechna odvětví.

    bude-li samoregulační přístup považován za nedostatečný, neprodleně zahájila posouzení dopadů s cílem předložit Evropskému parlamentu a Radě do konce roku 2019 vhodná opatření s cílem zajistit poskytování příslušných informací týkajících se složek a výživových údajů pro celé odvětví alkoholických nápojů.

    Zajistila transparentnost hodnocení a následných opatření tím, že zveřejní ve snadno přístupné a detailní podobě jejich důvody, jakož i veškeré příslušné informace.

39. nadále každé dva roky podávala Radě zprávu o výsledcích své práce a pokroku, jehož bylo dosaženo v oblasti snižování škod souvisejících s alkoholem[30], a kromě toho vedla veřejně přístupný elektronický jednotný rejstřík všech iniciativ a činností prováděných Komisí v oblasti jednotlivých politik, které by mohly mít vliv na problematiku nadměrné konzumace alkoholu.

---

[29] Viz závěry zprávy Komise o povinném uvádění seznamu složek a výživových údajů na etiketách alkoholických nápojů (7303/17 – COM(2017) 58 final)

[30] V souladu s bodem 22 závěrů Rady o strategii EU pro snižování škod spojených s požíváním alkoholu (2015) uvedených v odstavci 2.